Blom Ecologie
Koeweistraat 2
4181 CD Waardenburg

0418 820 288
info@blomecologie.nl
www.blomecologie.nl

KVK 67221904
BTW nr. NL856882999B01
IBAN NL21RABO0314240683

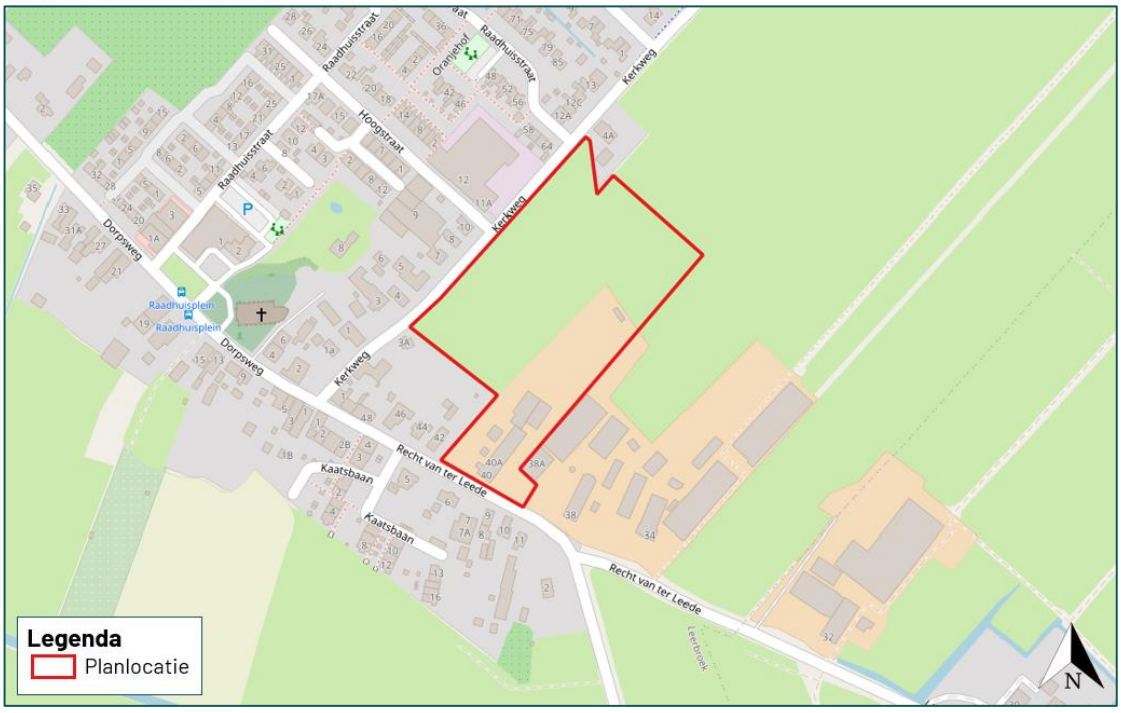
Van den Heuvel Ontwikkeling & Beheer
T.a.v. dhr. T. Versluis
Lekdijk 44
2967 GB Langerak

Onderwerp: Weidevogelgebied en inrichting 'Ontwikkeling Leerbroek'.
Datum: 17 december 2021
Project: 2021-1236
Samenstellers: ing. D.F. Knoops en ir. T.W.D. Schrader

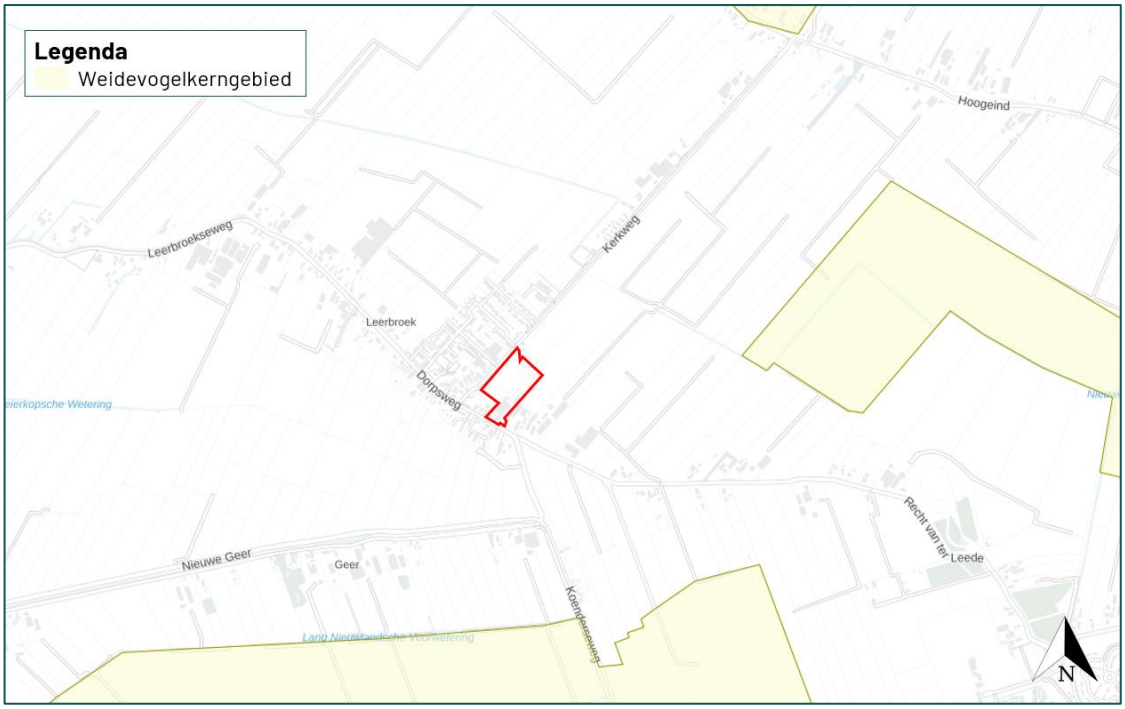
Aanleiding

Op 11 november 2021 heeft de voorzieningenrechter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State uitspraak gedaan over het bestemmingsplan 'Ontwikkeling Leerbroek'. De ontwikkeling op de planlocatie betreft het saneren van de huidige agrarische bebouwing en de realisatie van 32 woningen en een basisschool. De planlocatie is weergegeven in figuur 1.

Een deel van de ontwikkeling vindt plaats in beschermd Belangrijk weidevogelgebied. Het gebied behoorde tot 1 januari 2019 tot de provincie Zuid-Holland. Daarna en sinds de gemeentelijke herindeling Vijfheerenlanden behoort het gebied tot de provincie Utrecht. De provincie toetst de ontwikkeling nog aan het Belangrijk weidevogelgebied uit Verordening Ruimte van de provincie Zuid-Holland. De Provincie Utrecht kent in de geldende verordening Weidevogelkerngebieden, waarvan de planlocatie geen onderdeel uitmaakt (figuur 2). Deze notitie geeft uitleg of er sprake is van de aan- of afwezigheid van wezenlijke kenmerken en waarden als Belangrijk weidevogelgebied in de huidige situatie, en hoe er eventueel gecompenseerd kan worden.

Figuur 1 Overzicht van de ligging van het plangebied.

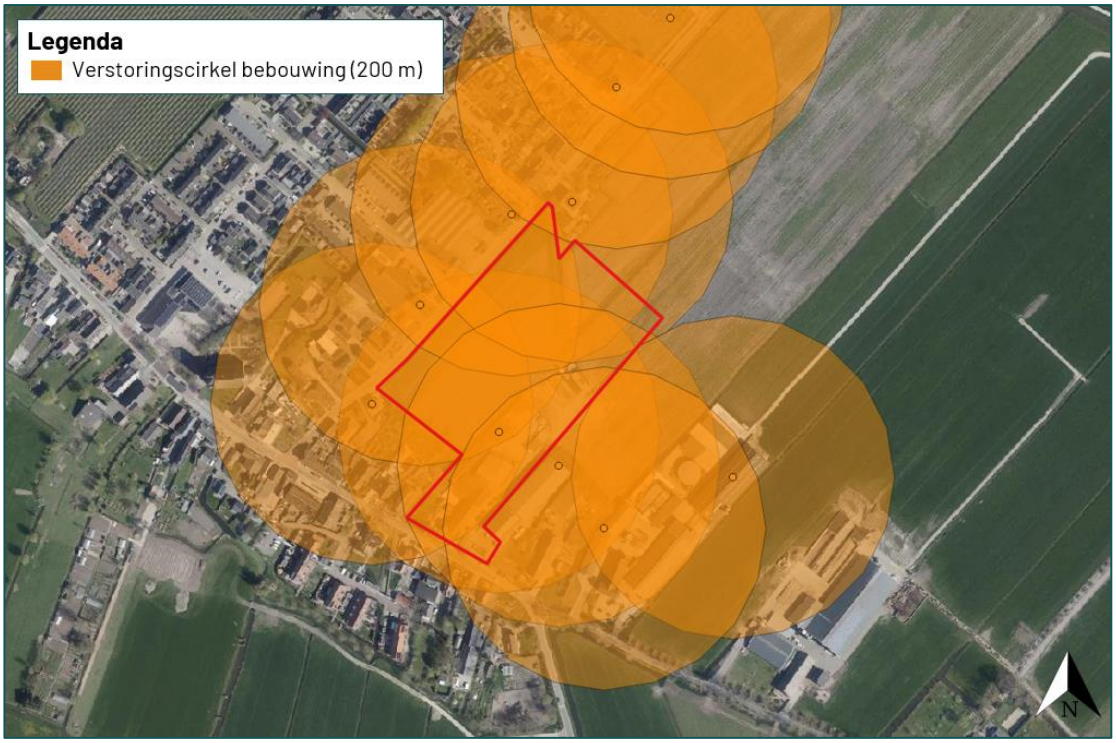
Figuur 2 Weidevogelkerngebieden in de provincie Utrecht.

Beoordeling functionaliteit weidevogelgebied

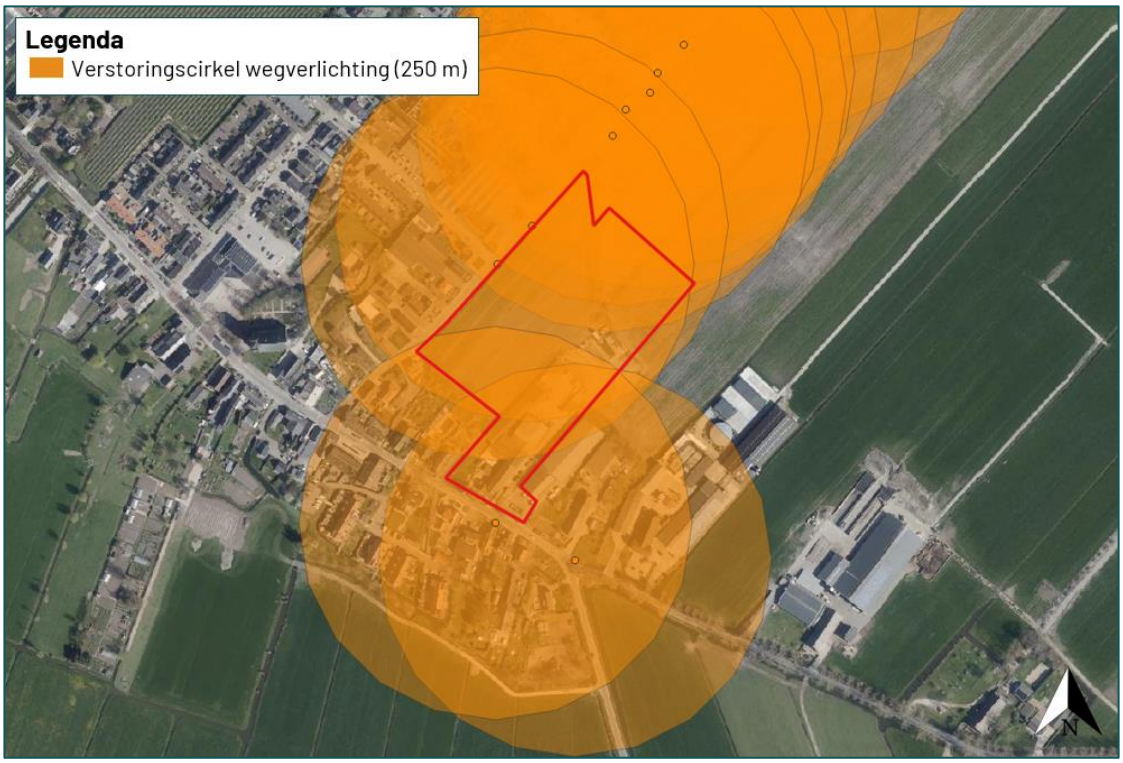
In 'Oriënterend onderzoek naar beschermde flora en fauna aan Recht van ter Leede 40a te Leerbroek' van J.E. Soethout en C.J. Blom (Kenmerk BE/2019/102) wordt gesteld dat het gedeelte waar de woningbouw gerealiseerd zal worden ongeschikt is voor weidevogels (figuur 2). In de beleidsregel Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap, Zuid-Holland 2013 worden de 'wezenlijke kenmerken en waarden van belangrijke weidevogelgebieden' gedefinieerd als "*de hoge weidevogeldichtheden alsmede de factoren die deze dichtheden bepalen zoals het agrarisch (grasland)gebruik, de waterhuishouding, de landschapsstructuur, openheid en rust*".

In het rapport van Soethout & Blom (2019) wordt ten onrechte geconcludeerd dat het plangebied een algemeen leefgebied biedt voor weidevogels. Gezien de bekende verstoringscirkels (figuur 2) kan hier geen sprake van zijn. De planlocatie ligt immers te dicht bij wegen en bebouwing waardoor sprake is van constante verstoring. De planlocatie grenst direct aan de bestaande bebouwing in de bebouwde kom van Leerbroek. Het perceel is hoofdzakelijk in gebruik als grasland, waarbij maximaal 20% van het perceel in gebruik mag zijn voor maisteelt. Het perceel heeft grondwatertrap VI met de gemiddeld hoogste grondwaterstand 40-80 en de gemiddeld laagste grondwaterstand > 120 in cm onder maaiveld. Weidevogels hebben baat bij hogere grondwaterstanden, waarbij er meer foerageermogelijkheden ontstaan door bodemleven boven in de bodem. Van een gunstige waterhuishouding voor weidevogels is derhalve geen sprake.

Ten aanzien van bebouwing, bomenrijen en menselijke activiteiten wordt een verstoringsafstand van tenminste 200 m gehanteerd (Oosterveld et al, 2014). Er zijn indicaties dat wegverlichting tot op 250 - 500 m afstand invloed heeft op de locaties van gruttonesten (van 't Veer et al., 2008). De aanwezigheid van gebouwen (en de bijbehorende verstoring als mensen, verkeer, huisdieren etc.) hebben tot een afstand van circa 100 meter tot wel 1200 meter een negatieve invloed op het aantal broedende weidevogels (Van 't Veer et al., 2010). De aanwezigheid van hogere bomen hebben ook een directe verstoring op mogelijke broedgevallen van weidevogels door de predatie dreiging van o.a. zwarte kraaien. Zwarte kraaien, en andere nest-predatoren, gebruiken bomen als uitkijkpunt. Boomgroepen hebben een verstoringsafstand van 200 meter tot 1000 meter (Van 't Veer et al., 2010). De verstoringscirkels zijn weergegeven in figuur 3 t/m 6.

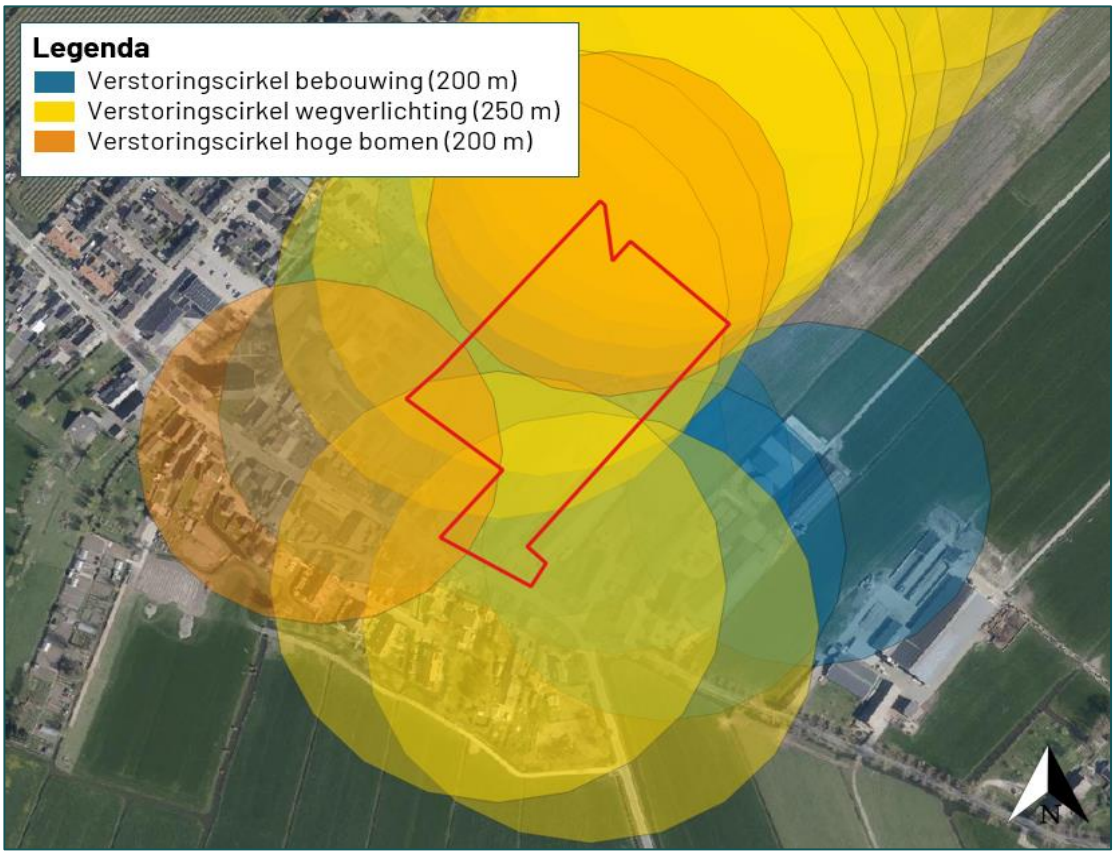
Figuur 3 *Verstoringscirkels gegenereerd door de bebouwing nabij het projectgebied. Door deze verstoringen is het plangebied van de beoogde ontwikkeling (wat is aangemerkt als weidevogelgebied) nooit geschikt geweest als weidevogelgebied.*

Figuur 4 *Verstoringscirkels gegenereerd door de wegverlichting nabij het plangebied.*

Figuur 5 Verstoringscirkels gegenereerd door de hoge bomen nabij het plangebied.

Figuur 6 Verstoringscirkels gegenereerd door de bebouwing, wegverlichting en hoge bomen nabij het plangebied. Deze figuur is een compilatie van figuur 3, 4 & 5.

Cumulatief kan gesteld worden dat het plangebied nooit geschikt is geweest, of had kunnen zijn, als Belangrijk weidevogelgebied. Er is in het plangebied geen sprake van hoge weidevogeldichtheden, geen sprake van 100% graslandgebruik, geen hoge grondwaterstand en er is geen open landschapsstructuur of rust. Er is derhalve dus ook geen sprake van wezenlijke kenmerken en waarden van belangrijke weidevogelgebieden, zoals gedefinieerd door de provincie Zuid-Holland.

De oorspronkelijke aanwijzing van het plangebied als Belangrijk weidevogelgebied door de Provincie Zuid-Holland was daarom in principe onterecht. Hiermee is er ook thans ten gevolge van de beoogde ontwikkeling geen aantasting van wezenlijke kenmerken en waarden van Belangrijk weidevogelgebied. Deze beoordeling wordt onderbouwd door de keuze van de Provincie Utrecht om in haar Omgevingsverordening het plangebied (en de directe omgeving hiervan) niet aan te wijzen als Weidevogelkerngebied.

Samenvatting

De planlocatie is wegens overmatige verstoringen niet geschikt, en nooit geschikt geweest als Belangrijk weidevogelgebied. De realisatie van de woonwijk en basisschool zorgt derhalve niet voor aantasting van wezenlijke kenmerken en waarden van Belangrijk weidevogelgebied.

Door de inrichting van een gebied ten noorden van de toekomstige woonwijk kan er wel een gebied gecreëerd worden waar veel vogels van kunnen profiteren. Dit zijn met name meer akkervogels dan weidevogels van vochtig grasland. Derhalve zorgt de inrichting en beheer van het ‘compensatiegebied’ voor een aanzienlijke verbetering van het habitat voor akkervogels. Hiermee kan voldaan worden aan de beleidsregels voor compensatie van Belangrijk weidevogelgebied.

Literatuur

Oosterveld, E.B., L.W. Bruinzeel, E. Wymenga. 2014. Ecologie van weidevogels: Kennisbundeling voor bescherming en beheer. A&W-rapport 1831. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden

Soethout, J.E. & Blom, C.J. 2019. Oriënterend onderzoek naar beschermde flora en fauna aan Recht van ter Leede 40a te Leerbroek. Blom Ecologie B.V., Waardenburg.

Van Alebeek, F. (z.j.) Factsheets Partridge, Een leidraad voor herstel van boerenlandnatuur. Vogelbescherming Nederland, Zeist.

Van ’t Veer, R., H. Sierdsema, C.J.M. Musters, N. Groen & W.A. Teunissen, 2008. Weidevogels op landschapsschaal. Ruimtelijke en temporele veranderingen.

Van ’t Veer, R. & C.J.G. Scharringa, 2008. Weidevogelonderzoek Laag Holland 2006. Analyse en interpretatie van de aangetroffen soorten, aantallen en dichtheden in 30.000 hectare weidevogelgebied. Landschap Noord-Holland, in opdracht van Provincie Noord-Holland.

Van ’t Veer, R., N. Raes & C.J.G. Scharringa, 2010. Weidevogelonderzoek in Noord-Holland; ecologie, beleid en ontwikkelingen. Landschap Noord-Holland, in opdracht van Provincie Noord-Holland.

We hopen u met dit schrijven voldoende te hebben geïnformeerd. We verblijven in afwachting van uw reactie.

Met vriendelijke groet,

Blom Ecologie B.V.,
ing. D.F. Knoops
Auteur

Blom Ecologie B.V.,
ir. ing. T.W.D. Schrader
Auteur

Blom Ecologie B.V.
Koeweistraat 2 - 4181 CD Waardenburg

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.